

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen

★

RIJKSINSTITUUT VOOR DE VOLKSGEZONDHEID

AFD. SEROLOGIE

HALFJAARLIJKSCH ONDERZOEK DER OP 1 APRIL 1941 IN OMLOOP ZIJNDE
ANTITOXISCHE SERA

Aard van het serum	Serieletter en nummer	Aanvangssterkte in AE per cm ³ ten minste	Sterkte op 1 April 1941 in AE per cm ³	Onderzoek op steriliteit	Opmerkingen
Serum antidiphthericum equinum	A 36	300	300	Steriel	Voldoet a/d eischen
	A 37	300	300	„	
	B 24	600	600	„	
	B 25	600	600	„	
	B 26	600	600	„	
Idem gezuiverd	K 16	600	600	„	„
	K 17	600	600	„	„
Serum antidiphthericum ovinum	C 17	100	100	„	„
	C 18	100	100	„	„
Idem gezuiverd	O 6	200	200	„	„
Serum antitetanicum equinum	D 30	250	250	„	„
	D 31	250	250	„	„
	D 31a	250	250	„	„
	E 20	500	500	„	„
	E 21	500	500	„	„
	F 5	750	750	„	„
Idem gezuiverd	T ₁ 11	500	500	„	„
	T ₁ 12	500	500	„	„
	T ₁ 13	500	500	„	„
	T ₂ 6	1000	1000	„	„
	T ₂ 7	1000	1000	„	„
Serum antitetanicum bovinum	R 2	250	250	„	„

Utrecht, 12 April 1941

W. AEG. TIMMERMAN,
*Directeur van het Rijks-Instituut
voor de Volksgezondheid*

PROFESSOR DOCTOR D. A. DE JONG-STICHTING

De beheerders der Prof. Dr. D. A. DE JONG-Stichting geven hierbij kennis, dat zij besloten hebben gelden beschikbaar te stellen teneinde voor rekening der Stichting de uitvoering mogelijk te maken van een onderzoek, behoorend tot het gebied der vergelijkende pathologie, der veterinaire of der medische bacteriologie of pathologische anatomie, of tot dat der parasitologie.

Zij, die hiervoor in aanmerking wenschen te komen, worden uitgenoodigd zich

vóór 1 Juni a.s., onder mededeeling van den aard van het te behandelen onderwerp en overlegging van een kort werkplan, zoo mogelijk met een begrooting der kosten, aan te melden bij den secretaris.

Namens de beheerders

Prof. Dr. R. DE JOSSELING DE JONG
voorzitter

Dr. H. J. VAN NEDERVEEN
(Neuhuyskade 61, 's-Gravenhage)
secretaris-penningmeester

Driebergen
's-Gravenhage, April 1941

MENSTRUEELE BLOEDING TIJDENS DE ZWANGERSCHAP

Het geval, door collega AUSEMS beschreven, is ongetwijfeld van groot theoretisch belang en stelt onze kennis van den menstruatiecycclus op een ware krachtproef. Ik geloof, dat onze leidraad om dit raadsel te ontsluiëren, moet zijn het door den physioloog GLEY het eerst ontdekte, door talloze anderen bevestigde feit: het corpus luteum maakt de ovaria ongevoelig voor gonadotroop hormoon. Ook in dit geval van dubbel genitaal apparaat, met in de eene helft een vrucht, bezat het corpus luteum dit zoo dikwijls getoetste en steeds weer bevestigde vermogen; de ovaria zijn uitgeschakeld. Gemakkelijk is in te zien, dat desniettegenstaande het endometrium der niet zwangere baarmoederhelft toch tot het proliferatie- en secretiestadium, in dit geval misschien wel hyperplastische stadium, kon geraken. Immers in het bloed eener zwangere circuleert follikelhormoon (door placenta gemaakt) en corpus-luteumhormoon (gemaakt door corpus luteum gravid., later eveneens de placenta in overvloed). De moeilijkheid begint pas als wij de periodiciteit der bloedingen willen gaan verklaren, doch deze moeilijkheid geldt evenzeer voor de gewone menstruatie buiten de graviditeit. In dit geval heeft het wel nut eenige theorieën over het ontstaan der periodiciteit de revue te laten passeeren.

Vóór het hormonale tijdperk sprak men van het primaat der eicel: deze zou een mysterieuse kracht bezitten om alles te regelen, zelfs na een kortstondig leven van ongeveer zes uur. Toen men zag, dat een follikel van DE GRAAF, zelfs van zijn eicel ontdaan, onder invloed van hypophysehormoon den cyclus toch afmaakte, beschouwde men in het vervolg de hypophyse als „motor” der sexueele spher. Deze theorie heeft veel aanhangers; toch verklaart zij mijns inziens niet het hoe en waarom; de theorie van een afzonderlijk bloedingshormoon is niet houdbaar gebleken. Blijft de theorie van KNAUS: het corpus luteum zou onder alle omstandigheden een levensduur van precies vijftien dagen hebben; „dit is de rustende pool in de rij der verschijnzelen”; zooals bij een uurwerk het remmende gedeelte den gang van de machinerie bepaalt, zoo oefent het corpus luteum, hiermee vergelijkbaar, den grootsten tempogevenden invloed uit. R. SCHRÖDER en zijn school, die toch de grondslagen van den menstruatiecycclus hebben gelegd, bestrijden KNAUS op grond van hun endometriumdiagnostiek. Voor ons geval deugt de theorie van KNAUS niet; immers hoe de periodiciteit te verklaren na de involutie van het corpus luteum? Sedert kort staat de theorie van SIEGERT op den voorgrond. Bij de ovulatie dringt corpus-luteumhormoon door de tuba in het cavum uteri; dit beteekent een verhoogden prikkel der schildklier, zoodat het vermeerderde schildklierhormoon het follikelapparaat weer voor gonadotrope hormonen gevoelig maakt (dit berust op proeven van GUMBRECHT en LOEVER, die van vele kanten bevestigd zijn). Eenmaal op gang zijnde wordt het tempo als het ware van zelf onderhouden met behulp van cavum uteri en schildklier. SEITZ heeft mijns inziens met recht opgemerkt, dat toch bij salpingitis (met dicht lumen) de menstruatie gewoonlijk regelmatig blijft; derhalve moet de schildklier nog langs een anderen weg te prikkelen zijn. Reeds uit de praemenstrueele zwelling blijkt, dat de schildklier erbij betrokken is, echter als versneller, zooals zij vele vitale processen versnelt (SEITZ). Sommige dieren menstrueeren regelmatig